

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, isimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 6 kr., če se oznani jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se isvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Vladna pogajanja z Italijani.

Tržaški italijanski listi in za njimi dunajski nemški listi so nas včeraj presenetili z vestjo, da se je začela vlada s posredovanjem novega trgovskega ministra, barona Dipaulija pogajati s klubom italijanskih poslancev, kateri šteje devetnajst članov, in da je namen teh pogajanj, pridobiti italijanske poslance za pristop k večini.

Isti listi poročajo tudi, da hoče vlada Italijanom za njih podporo dovoliti raznih gospodarskih koncesij, povrh pa da neče izpolniti nekaterih zahtev primorskih in dalmatinskih Slovencev in Hrvatov.

Sodimo, da te vesti ni jemati ad verbum, dasi nikakor ni izključeno, da se vlada trudi, pridobiti Italijane na svojo stran in sicer posredovanjem barona Dipaulija, kateri je pravi mož za tako delo.

Spominjamo se, da je nekaj tacega poskušal že graf Badeni, da pa se mu ni posrečilo. Italijani bi se bili takrat prav radi pridružili desnici in pokazali se to pri raznih glasovanjih, ali njihove in Badenijeve načrte so preprečili slovenski poslanci s kategorično izjavo, da v parlamentarni kombinaciji, v kateri sede slovenski in hrvatski zastopniki, ni in ne sme biti prostora za Italijane.

Razmere se od tedaj niso prav nič premenile in slej kakor prej slovenski poslanci ne bodo mogli pripustiti, da se pridružijo parlamentarni večini italijanski poslanci kot ravnopraven in bistven del te večine. Glasovati s večino, tega Italijanom seveda nihče ne more braniti. Upamo, da formalnega pristopa Italijanov k večini tudi ostale stranke desnice ne pripuste, ker je to nemogoče, dokler se Italijani korenito ne predrugačijo in se popolno ne odpovedo svojim nasilnim stremljenjem, česar pač še dolgo ni pričakovati.

Tudi tega absolutno ne verjamemo, da bi vlada, v kateri sedi dr. Kaizl, hotela Italijane pridobiti s koncesijami, na troške Slovencev in Hrvatov, s ohranitvijo in varovanjem vnebovpijočih krivic, dasi je na drugi strani naravno, da skuša ločiti Italijane od nemških opozicijskih strank, sosebno še s ozirom na to, ker se kaže, da klub slovenskih in hrvatskih poslancev ni več solidaren glede svo-

jega postopanja napram vladi in da se vlada nanj ne more zanašati.

Italijanski poslanci so vsaki vladi na razpolaganje, vsaka vlada jih more pridobiti in to za tako nizko ceno, kakor sobene druge stranke. Vlada naj le obljubi, da ostane na Primorskem vse tako, kakor je sedaj, in satorirani Italijani pojdejo za njo čez drn in strn in bodo z navdušenjem glasovali za vse, kar bo vlada zahtevala. In ker Italijani ničesar tako ne žele, kakor da zlezejo pod vladni plašč, zato bi se kar nič ne čudili, ako bi se jim vlada res približala, ne samo v svrhu, da oslabi nemško opozicijo, kateri so n. pr. prav italijanski glasovi pripomogli k zadnji moralni zmagi pri glasovanju o Schweglovem predlogu, ampak tudi zato, da ima v rezervi nadomestilo za slovenske poslance, katere kranjska katoliško narodna stranka tako ne premissljeno podi v opozicijo.

Kakor rečeno, ni verjetno, da skuša vlada pridobiti Italijane na svojo stran na troške primorskih Slovencev in Hrvatov, na škodo tega toli zatiranega slovenskega življa. Verjetnejše je, da skuša dobri poznavalec italijanskih razmer, baron Dipaul, zvesti na svojo stran italijanske poslance, kateri so vsi klerikalnega mišljenja in nikakor ne soglašajo prav glede postopanja napram Nemcem s primorskimi Italijani. Tirolci zagovarjajo odpor proti nemški prepotentnosti, primorski Italijani pa se pogajajo za zvezo italijanske delegacije z nemško opozicijo in proti vladi ter proti desnici. Mogoče je, da skuša vlada to okolnost izkoristiti in v samo oslabiljenje opozicije pridobiti Italijane, a tudi, če ostanejo Italijani ločeni od desnice in če le samostojno podpirajo vlado, makar le za gospodarske koncesije, more to slabo uplivati na razmere na Primorskem, četudi se vlada ne postavi direktno v nasprotje s slovenskimi in hrvatskimi poslanci, ker mora vsaka vlada kolikortoliko upoštevati želje podpirajočih jo strank.

Razlogov, biti v skrbeh radi približanja vlade k Italijanom, po našem mnenju doselej še ni, dasi se je začelo to približanje neposredno po začetku opozicijskega gibanja mej slovenskimi poslanci. Dokler so slovenski in hrvatski poslanci člani desnice, so desničarski klubi vezani, jih podpirati in

dotlej bo s to podporo pač mogoče, paralizovati upliv italijanskega kluba, oziroma tudi proti volji Italijanov kaj doseči za zatiranje Slovencev in Hrvatov na Primorskem, dočim bi taktika po želji „Slovenca“ in njegovih somišljenikov imela neposredno posledico, da bi Italijani stopili na mesto Slovencev in Hrvatov.

V Ljubljani, 11. oktobra.

Nagodbena pogajanja. Ministerski predsednik grof Thun in finančni minister dr. Kaizl sta šla včeraj v Badimpešto, kjer se začne danes pogajanja obeh kvotnih deputacij. Potovanje obeh ministrov ima predvsem namen, asistirati posvetovanjem kvotnih deputacij. Banffy bo moral vsekakor svoje predloge še precej spremeniti, kajti desnica nagodbe v sedanji obliki ne more sprejeti, ampak jo je treba prej še modificirati. „Linzer Volksblatt“ piše: Katoliška narodna stranka ni nikomur obljubila, da sprejme nagodbene predloge nespremenjene. A tudi vstop barona Dipaulija ne nagne stranke k temu, da bi sprejela vse, kar vlada predloži. Katoliška narodna stranka se poloti razpravljanj o vladnih predlogih s trdnim sklepom, storiti vse, da se dosežejo v odseku tiste poprave predlogov, ki so za sedaj preobteženo Cislitvanijo neobhodno potrebne. Tudi Ogerska se mora žrtvovati kakor se žrtvuje Avstrija.

Proti nemški napredni stranki. Nemško-nacionalni zaupni možje severne Češke objavljajo oklic, v katerem pravijo: Daevi v Hebu, Celovcu in na Dunaju so torej zaman minili. Z brezprimerno brezvestnostjo so prelomili nemško-napredni poslanci svojo prisego, da se ne sme dovoliti nikako parlamentarno delovanje dotlej, da se ne odpravijo jezikovne naredbe. Vsaka nagodba je izdajstvo cislitvanskih gospodarskih in političnih interesov Ogerski. To izdajstvo hočejo zakriviti krščanski socialisti, socialni demokratje, židovski liberalci in veleposestniki. Proti temu izdajstvu naj se uprizaré protestni shodi po vsej deželi!

Afera Dreyfus. Novooživljena liga patrijotov, kateri stojita na čelu Drumont in Rochefort, je hotela te dni uprizariti nove poulične izgrede, ki bi bili obrnjeni proti ministerstvu Brissona. Ker pa

LISTEK.

„Stara pesem“.

(K dramatični romanci V. Parme spisal Y.)

„Kennst du das alte Liedchen —
Es klingt so süß, es klingt so trüb;
Sie mussten beide sterben,
Sie hatten sich viel zu lieb.“

H. Heine.

V četrtek se seznanimo torej že s tretjo opero domačega, s največjimi uspehi se ponašajočega dramatičnega skladatelja, g. Viktorja Parme.

„Urh, grof celjski“, „Ksenija“ in „Stara pesem“ so operna dela, ki so na čast skromni slovenski muzikalični literaturi, s temi deli se moremo poslej pokazati tudi pred arečnejšimi in bogatejšimi tujci.

Viktor Parma ima vsekakor to veliko in neporečno zaslug, in naj mu strogi kritiki prerekajo kar hočejo.

V umetnosti ima uspeh, zunanjí uspeh odločilno besedo, kajti bodi delo skladatelja, slikarja, kiparja ali pesnika še toli „klasično“, a zunanje brez uspeha, ne more se prištevati k pravim umetniškim delom.

Umetnikova naloga je uplivati, sugestirati, delati vtiske, vzbujati čute. Ako se mu to posreči, je doseglo njegovo delo svoj namen. Umetnik in občinstvo sta nerazdružljivo zvezana; umetnik mora znati torej izraziti svoje čute in svoje misli tako, da vzbudi iste — ali vsaj skoraj iste — čute in misli tudi v poslušalcu (muzik), gledalcu (kipar ali slikar) ali čitatelju (pesnik-pisatelj). Ako se mu to ne posreči, je njegovo delo jalovo in njegova umetnost ne more priti v javnosti v poštev.

Skladatelj V. Parma se more s polnim pravom prištevati k pravim umetnikom, kajti njegova dela so umetniško efektna ter vzbujajo v poslušalcih prav tiste dojme, kakoršne je hotel vzbuditi skladatelj.

To smo doživeli i pri „Urbu“ i pri „Kseniji“, isto pa doživimo tudi pri „Stari pesmi“.

K boljšemu razumevanju te novitete se mi zdi potrebno, da podam nekaj pojasnil in informacij.

Naslov „Stara pesem“ naj pové, da se vrši v operi nekaj, kar se je že večkrat zgodilo in kar se bo — pri enakih razmerah — še večkrat ponovilo.

Star, slaboten mož in mlada, jedra, ljubezni željna in potrebna žena — kolik nesklad! — kolik

prepad zija mej njima! In ali ni nekaj naravnega, da si želi nezadovoljna mlada žena — čisto nevedé, instinktivno, le fizično — ljubezni, cele ljubezni zdravega mladeniča istih let in želja? In če se snideta dva taka ljubezni željna človeka, — ponavlja se „stara pesem“ — mlada žena postane starcu-možu nezvesta . . .

Avtor imenuje delo „dramatična romanca“ (in ne opera) v jednem dejanju in treh podobah. To zaznamenovanje je jedino pravilno za karakter dela ter je vsled tega tudi glasba bolj simfoničnega značaja. „Stara pesem“ treba torej le s tega stališča umevati!

Podlaga dela so znane tri kitice H. Heinejeve pesmi, v okviru teh se razvija vse dejanje podob. Libretist nikakor ni hotel podati originalnega dejanja v treh podobah, ampak je prostovoljno navezal svoj libreto na znano Heinejevo snov, katera je ilustrirana z živimi podobami, z glasbo in dramatičnim dejanjem. S tem pa je libretist opere „Cavalleria rusticana“ ustvaril novo, originalno prizoriščno in dramatično glasbeno obliko.

V tej obliki imamo pred I. in pred II. podobo prvo in drugo kitico H. Heinejeve pesmice kot vodilen motiv k prvi in drugi podobi. Potem se ne-

ni bilo Faureja v Parizu, so padle vse priprave v vodo. „Aurore“ piše: „V rokah Brissona je usoda Francije, toda Brissona oblažajo izdajalci. Njegovi ministri, Chamoiné, Sarrien, Lockroy, ga izdajajo v ministerskem svetu, policija ga izdaja na ulici. Trenotek je odločen in Brisson mora delati naglo“. Senator Trarieux, bivši justični minister, je pisal Brissonu, naj oprostí Picquarta poostrene ječe, ker je to nepostavno. Trarieux misli spraviti v senatu vso zadevo na razgovor.

Socijalni demokratje brez jasnega in brez jednotnega programa. Na shoda socijalnih demokratov v Stuttgartu se je prav jasno pokazalo, da voditelji mej seboj niti v principijalnih vprašanjih niso jedini. Prepričani v vprašanju, ali naj se povdarjajo vedno končni smotri socijalne demokracije ali naj se prikrivajo s povdarjanjem praktične politike sedanjosti, je bil prav poučljiv. „Končnih smotrov sploh ni!“ je dejal Pens iz Dessaua. „Dandanes treba delati na praktičnih tleh ter pridobiti mese za to, da gredó z nami“. Drž. posl. Heine je dejal, da se ne sme slikati masam slika iz bodoče socijalistične družbe. Posl. pl. Vollmar pa je trdil: „Največja nesreča za socijalno demokracijo na Nemškem bi bila, ako bi dobila politično moč v roke, ko še ni dosegla tolike politične in gospodarske zrelosti, da bi mogla to moč ohraniti in izvrševati“. Te oportuniste sta ženski, Klara Zetkin in dr. Roza Luxemburger energično zavračali. Gospa Zetkinova je obsojala politiko Heineja in tovarišev ter obljubljala, da se bode s svojimi tovarišicami slej ko prej potezala, da se spremeni sedanja kapitalistična družba v socijalistično. Francoski possibilizem je tudi gđna. Luxemburger najostreje obsojala. Bebel pa je dejal: Na detajlno slikanje bodoče družbe se nikakor ne moremo spuščati, ker absolutno ne vemo, kakšna bo bodočnost človeštva.

Proti anarhistom. Belgijska vlada bo stavila pri anarhističnem kongresu tri predloge: 1. Zatarejo naj se vsi anarhistični časopisi. 2. Izženo naj se tuji anarhisti. 3. Sumarično naj se tajno postopa proti vsem anarhistom. Srbska vlada si je izprosila pri raznih drugih vladah popise in slike znanih anarhistov, da more zabraniti, da bi se zatakali anarhisti v Srbijo.

Špansko-ameriška mirovna pogajanja. „Journal des Débats“ javlja, da zahtevajo Zjedinjene države, da odstopi Španija Manilo in ves otok Luzon. Ker španiki člani konference niso imeli zadostnih pooblastil, so se pogajanja za nekaj dni prekinila. Zjedinjene države grozijo, da se pogajanja sploh pretrgajo, če se bo Španija predolgo pomisljala.

Dopisi.

Z Dolenjskega. 6. oktobra. Že skoraj tri leta je meja proti Hrvaški zaprta za svinje. Dokler je Dolenjec zdravo trto imel, se je malo brigal za trgovino s svinjama; to trgovino je prepuščal Hrvatom onstran Gorjancev. Ali ko se je trta nusušila in je ni z lastnimi močmi tako hitro nadomestiti mogel, je bilo treba poiskati kak drugi postranski zaslužek. To sta morala posebno Podgorca ter Belokranjec storiti. Belokranjec je pobral kopita in je šel v Ameriko; Podgorca naš pa se ne loči rad od

posredno razvija dejanje III. podobe in zaključí jo tretja kitica. S tem je jasno izraženo, da kitice niso le slučajno vpletene v delo, nego da tvorijo začetak in zvršetak dela ter je vse ostalo le muzikalnično dramatična ilustracija. Kitice so torej bistveno združene z dejanjem in jih nikakor ni smatrati za pritlikavo.

K tekstu samemu ni potreba nikake razlage, ker je sam dovolj jasen.

Gola spoštovanje mlade kraljice do starega kralja je prešibka vez mej novoporočencema. Ljubez n do paža zamami kraljico, da pozabi svojo dolžnost ter greši. Grehu pa sledi takoj kazen:

„Sie mussten beide sterben,
Sie hatten sich viel zu lieb!“

Že samo iz tega, kar sem izdal tu v kratkih črticah o novi operi g. Parme, je očitno, da se odlikuje libreto s posebno zanimivostjo, nežnostjo in pikantnostjo. Prav kakor libreto pa je pikantna in sila prikupna tudi glasba. Znano je, da je gosp. Parma mojster v bogati instrumentaciji; to je dokazal v obeh svojih dosedanjih opernih delih, dokazal pa je to zopet v „Stari pesmi“, ki je prav v tem oziru briljantno delo, polno poezije in zanosa.

svojega Pogorja in ne spravi lahko par sto gold za polovanje vkup. Lotil se je trgovina s govejo živino ter s svinjama. Blizni Karlovcu mu je podajal velike semje. Tu je bilo nekaj let živabo trgovanje. Vsak je zaslužil vsaj 15 gld. na mesec. To je za našega skromnega Podgorca še nekaj. Pošten je bil ta človek, redkokrat je bil spravi kake goljufije na obtožni klopi. Zaprtija svinjske trgovine mu je odvzela ta postranski zaslužek ter tudi obmejnemu Hrvat. Pri nas ne sredimo toliko svinj, kar bi jih treba bilo za večo trgovino. To zadostuje komaj za domače kraje. Kočevci, Temenčani namreč ne izredijo radi mladih svinj. Kočevci nimajo dosti klaje. Temenčani pa se bolj s pridobitvijo slanine pečajo, tako tudi Suba Krajina. Tam se vpraša, če se po dobrih lastnostih ne vste vprašuje, ali ima srečno roko pri svinjah. Hrvaška v okrajih Jaska, Karlovec izredi veliko množico svinj. Tam v dobrih trgovinskih časih kmet se ni vedel, koliko jih ima. Ta je zdaj tudi revež. Pravijo, da tam celo dobri kmeti po zimi še škorenj nimajo. Češplje, drugi glavni sad teh kmetij, so tudi bolne in kmet v tej veliki ravnini ne prodaja več po 10 do 30 in še več vedrov slivovke. Po 30 do 40 kr. na dan plačila brez hrane se dobi zdaj tam težakov, holkor se jih hoče. Tam bo edenkrat ob slabi letini nekaj zavrelo, kar bo hudo izgledalo in bo država lahko poskusila, kake so nove puške repetirke in kako se delajo vešala. Pa tam je Hrvaška, tam nimamo mi cislitvanski Avstrijci ničesar govoriti, dasi se dosti naših dolenjskih grošev tam nahaja. Ali naš dolenjski človek po tej svinjski zaprtiji veliko tudi drugače trpi. Kakor je okrožno sodišče v Novem mestu, uvažuje trpko gmetno stanje naših ljudi in Hrvatov ob Gorjancih, usmiljeno kaznovalo pregreha proti postavi za odpravo in omejevanje kužnih živinskih boleznij, je vendar samo to sodišče veliko let zapora v vsem vkup v teh treh letih dalo in zapore izvršilo. Torej zopet velika škoda v gospodarstvu naših kmetov. Ali kakor je pošten naš človek, zaslužiti boče, mora kaj, in tihotapi rad; če ga zasedijo, druge ljudi, svoje ljudi nagovarja, naj drugače pred sodiščem govorijo, kakor je resnično, in tako pridejo ti stiskani reveži v goljufijo, dobijo po 4 do 6 mesecev zapora in ob postenje so. Koliko je trgovina s fingiranimi živinskimi potnimi listi ljudi v nesrečo spravila. Vtihotapljenje ne šteje v očeh naše ljudstva kot zaničevalno dejanje. Teh žrtev svinjske zaprtije je precej. Pa tudi takih, ki so se v svoji neumnosti ocažnikom bodi kako malo že zoperstavljali. Vredno je dela najboljšega poslanca, da bi to vprašanje temeljiteje pregledal in direktno na Dunaju pri vladi kaj storil v odpravo te zaprtije. Drugače bo večno trajala, ker svinje so bile in bodo smiraj bolne. Pred zaprtijo je bila Dolenjska kakor borza za svinjsko trgovino. Zdaj je vse tiho.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. oktobra.

— (Kombinacije.) Neki dunajski ponedeljski list pripoveduje, da vlada neče ugoditi slovenski zahtevi glede vsučilišča v Ljubljani, niti zahtevam glede koroških Slovencev, pač pa da misli, dati nam nadsodišče v Ljubljani. Neki drugi list zopet pravi, da hoče vlada pri graškem nadsodišču ustanoviti slovenski senat, kar je najbrž tako razumeti, da hoče že obstoječi slovenski senat prisiliti, da v slovenskih prvdah slovenski razpravlja. Vse to so najbrž samo ugibanja, kajti avtentičnega o tem še ni nič znano.

— (Bodite skromni!) „Slovenec“ nas je te dni dvakrat trdo prijel. Z vso njemu lastno nezmožljivostjo je slovesno proglasil, da o gospodarskih rečeh prav ničesar ne razumemo, in da o njih še pojma nimamo. Prvo priliko za to mu je dala naša obramba „Splošnega kreditnega društva“. Morda ima „Slovenec“ prav. Kateri zlodej nas je tudi silil, zavzemati se za društvo, ki nihi sad narodne stranke ni! Tega bi klerikalni list nikdar ne storil, saj prvi znak razumevanju gospodarskih vprašanj je, pobiti in zadušiti vse, kar odločno ne pripada stranki. Drugo priliko za rečeno očitanje je dala „Slovenec“ okolnost, da nečemo slepo verjeti, kar je doslej poročal samo „Slovenec“. Ta je naznanil, da so rekurzi primorskih posojilnic ugodno rešeni in pripoveduje, da je to jedino zaslug klerikalne „Gospodarske zveze“, pas pa brca, češ, da te rešitve in te zasluge „Gospodarske zveze“ še vedno nismo zabeležili, ergo da nimamo pojma o gospodarsko-socijalnem preporodu. Kar se tiče rekurzov, konstatujemo jednostavno, da smo prav mi prvi ožigosali postopanje primorskih oblastev, in da sta se tedaj „Slovenec“ in „Edinost“ šele za nami oglašila. Zavzeli smo se torej za stvar prej kakor „Slovenec“, ki je razumevanje gospodarskih potreb vzel v zakup, in zato nas „Slovenec“ zbadanje prav nič ne boli. Sicer pa naj nam „Slovenec“ le verjame, da si tudi kar nič ne želimo imeti takih

pojmov o gospodarsko-socijalnem preporodu našega naroda, kakor jih imajo njegovi imitatorji, in da pri nas nikdar ne dobi razumevanja na spektakulacije na masno provizije in la katoliška pivovarna itd. itd. Morda smo radi tega res pomislekovanja vredni, ali pomagati nam ni, naj je to neprotokolirani firmi Kauschegg & Comp. še več ali ne.

— (Slovensko gledališče.) Opetovano opozarjamo na nocojno predstavo, v kateri se nudita kar dve noviteti in velepriljubljena opereta. Vzpored je ta: Najprej veseloigra „Sama me je seboj“, nato hrvaška izvorna drama „Povratek“ in koučno opereta „Čarobne gosli“. Mej prvo in drugo igro je 10 minut dolg premor. — Nocojšne predstave se udeleži pisatelj drame „Povratka“, g. Srgjan pl. Tucić iz Zagreba. — V četrtek se bo prvič pela „Stara pesem“, za katero je bila danes prva glavna orkestralna skušnija na odru. To novo operno delo V. Parme bo nedvomno sijajno uspelo. Glavne vloge imajo gđč. Stropnická (kraljica), gđč. Štastná (paž) in g. Nollí (kralj), ter g. Raskovič (pesnik).

— (Podelitev jubilejske spominske kolajne.) Poveljništvo c. in kr. nadomestnega batalijonskega kadra št. 17 vabi dne 2. decembra vse v Ljubljani stanujoče rezervno moštvo 17 pešpolka k slovesni podelitvi spominske kolajne povodom 50letnega vladanja našega cesarja. Dotičniki, ki se žele te slavnosti udeležiti, naj se blagovolijo do 30. oktobra t. l. pri zgorjem poveljništvu v sv. Petra vojašnici zglastiti.

— (Tat v pijanosti.) Mestna policija je prišla danes ponoči dva ptička, ki sta včeraj zvečer pila v neki goslini v Vodmatu in sta gostilničarju ukradla smodke in 2 gold. denarja. Oba sta bila pijana in sta le zato kradla, ker sta bila pijana. Stražnik je jednega zasačil, ko je ravno odpiral predal, kjer so bile smodke. Stražnik stal je pod oknom in gledal v sobo, kako se je tat trudil, ko je odpiral predal. Na trkanje stražnikovo so odprli vežna vrata in stražnik je tatu koj prijel in preiskal. Ko je našel pri njem ukradene smodke, je dejal tat, da jih je v pijanosti vzel. Drugi ptiček je bil mej tem pobegnil, a se je pozneje bil tudi prijel, in so se pri njem dobile tudi smodke in denar.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 25. septembra do 1. oktobra kaže, da je bilo novorojencev 12 (= 1782‰) mrtvo-rojenci 3, umrlih 21 (= 3118‰), mej njimi je umrlo za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 1, za različnimi boleznimi 15. Mej njimi je bilo tujcev 7 (= 333‰), iz zavodov 10 (= 476‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za tifozom 1, za vrtico 1 oseba.

— (Tatvina v Mostah.) Odkar mestna policija ljubljanska dolgoprsteže iztirava iz mesta in jih preganja, naselili so se ti v okolici in krajevo, kar le dobiti morejo. Pretečen teden klatil se je tak dolgoprstež po Mostah in je v sedmih hišah izvršil tatvine. Povsod vzel je le denar. Tudi v Mostah bi bilo treba, da bi se včasih prikazal kak žandarm.

— (Nezgode.) V Mostah je te dni neki ljubljanski izvošček povozil poldrugo leto starega otroka, kateri je takoj umrl. V Sp. Kosezah je 57letni zidarski mojster Martin Petrika z Brezja pri Krtini pri stavbi neke hiše tako nesrečno padel, da je valed dobljenih peškodb naslednji dan umrl.

— (Državno podpora.) V znesku 120 gld. je poljedelsko ministerstvo dovolilo kmetijski podružnici v Studnem za napravo drevesnice.

— (V Št. Vidu nad Ljubljano) je bila danes vodopravna razprava zaradi vodovoda, ki ga namerava napraviti občina Št. Vid. Razprave se je udeležil tudi deželni odposlanec g. inženir Klinar.

— (Značilno.) S Sl. Štajerskega se nam piše: V prijaznem trgu na južnem Štajerskem vrnila se je te dni sledeča značilna dogodbica: V veseli družbi sproži nekdo misel, naj bi se nabiralo nekaj milih darov za Prešernov spomenik. Temu pozivu odzvala se je radovoljno cela družba, izvzemši gospoda kaplana N. iz sosedne župnije, kateri se je nekak ostentativno in provokatorično branil žrtvovati svoj obolus za našega pesniškega prvaka, to svojo abstinenco uprav separatistično utemeljevaje. Na to se vzdigne drugi člen družbe ter izjavi, da oni ne zasluži ime Slovenec, kdor nima vinarja za spomenik našemu Prešernu. Na to zapusti družbo. Njegovo odsotnost porabil je sedaj gosp. kaplan v to, da je odšlega označil kot zagrizenega liberalca ter mu coram publico v svoji brezmejni, dušnopastirski toleranci pretil z najglobljim sovraštvom. Sapienti sat! Ti pa, mili slovenski Štajer, ne udaj se slepemu, klerikalnemu terorizmu, da ne bo za malo časa tvoja zemlja drugo prizorišče za nadaljevanje žalogre: Boj mej rodnimi brati.

— (Celovško gimnazijo) so zaprli do dne 2. novembra, in sicer radi nalezljive bolezni, katere se je razširila mej dijaki in katere se je bila najprej pojavila v knezoškofiskem Marijanišču.

— (Videl je svoj mrtvaški spreved.) Iz Ziljske doline je prišel v neko koroško holično slovenski kmetški fant, čegar sestre žive mej Slovenci,

že mnogo let niso videli brata. V bolnici pa je ležal še drug bolnik, Nemeč z istim priimkom. Ko je obiskala jedna sestra brata, so jo peljali k Nemeču. Sestri je bil obraz čistota in „brat“ ni znal ni besede slovenske. Zlasti je odšla sestra domov. Čez nekaj dni pa je došla brzojavka, da je brat umrl. Sestra in nekaj sorodnikov je prišlo h pogrebu. Sprevod je šel mimo okenj bolnice in tako je videl kmeti fant sprevod, za katerim so šle jokajoče sestre. Ko je uprašal, koga neso h pokopu, so mu ljudje razložili, da brata jokajočih sester, torej njega samega, ki je gledal lastni sprevod. Veselje je bilo velikansko, ko se je stvar pojasnila.

— (Devinski župan aretovan.) Včeraj je bil v Devinu aretovan ondotni župan, g. Friderik Plet in izročen okrajnemu sodišču v Furlanskem Tržiču (Monfalkonu). Dolže ga, da je sokriv zadnjih protitalijanskih izredov v tem kraju in da je izrednikom posodil potrebno orodje, s katerim so napadli in znatno poškodovali šolsko poslopje zloglasne „Lage“. Aretovanje g. Pleta je odredilo tržaško sodišče. Kakor se čitatelji primorskih listov morda še spominjajo, je bil jeden teh listov gosp. Pleta ostro prijel, ker je brzojavno odgovoril na vprašanje predsedništva „Lage“ glede škode, katero so izredniki prouzročili na njeni šoli.

— (Dedinolovstvo.) Poročali smo te dni po „Independenteju“, da je župnik Černe v Barkovljah pregovoril grofijo Nugent, naj premeni svojo oporoko in naj svoje premoženje zapusti cerkvi in njemu. Župnik Černe je poslal „Independenteju“ popravek, katerega je ta priobčil brez opazke. S tem stvar še ni pojasnjena, toliko manj, ker je socialnodemokratski „Lavoratore“ stvar pogrel in trdi, da je dr. Liechtenstern tisti notar, kateri je vzel na zapisnik izjavo grofije Nugent.

— (Kje ste pa bili?) Pod tem zaglavjem se piše s Primorskega: Na mesto umrlega slovenskega profesorja pride na Koprsko učiteljske nadučitelj Spiotro iz Kamnika. Ta mož je znal izza časa, ko je bil okrajni šolski nadzornik. Bil je vedno odločen nemškutar in nasprotnik slovenskega naroda, v nagradu za to pa je prišel v Koper na slovenski oddelek ondotnega učiteljskega. Naj nam kdo govori o sistemu itd. kar hoče, to gotovo ni v trozvezni pogodbi določeno, da mora na mesto slovenskega profesorja v Koper priti nemškutar. Mislimo, da bi bila vlada gotovo za to mesto imenovala slovensko moč, ako bi se bil kdo sploh pobrigal za stvar, toda zdi se nam, da se prav to ni zgodilo. Kje ste pa bili slovenski in hrvatski poslanci z Vašim načelnikom, ekselencem in spe, vred, ko se je stvar pripravljala?

— (Razpisne službe.) Notarsko mesto v Logatcu. Prošnje do 22. oktobra pri c. kr. notarski zbornici v Ljubljani. — Na dvorazrednici v Srednji vasi v radovljiškem okraju mesto II. učitelja. Prošnje do 26. oktobra t. l. — Na dvorazrednici v B. h. Bistrici II. učiteljsko mesto. Prošnje do 26. oktobra pri okr. šolskem svetu v Radovljici. — Mesto blagajnika pri rudarskem ravnateljstvu v Idriji s plačo IX. čin razreda drž. uradnikov. Prošnje do konca meseca pri ravnateljstvu v Idriji. — Na dvorazrednici v Predosljih II. učiteljsko mesto za učitelja. Prošnje do konca oktobra pri okr. šolskem svetu v Kranju. — Pri dež. sodišču v Ljubljani mesto sodnega tajnika. Prošnje do 2. novembra t. l. pri pri predsedstvu v Ljubljani.

— (Hotel „Europa“ v Pulju) je g. F. Pečenko kupil in ne prevzel v oskrbnitvo, kakor smo poročali po „Soči“.

* (Luchenj in tovariši) V prvem tednu novembra pride mavec Luchenj pred porotno sodišče. Za njim pa pridejo na vrsto: Martinelli, ki je napravil pili držaj; Siva, ki je vedel, kaj Luchenj namerava; Galducci, ki je javno hvalil zločin; Romboli in Gino, ki sta proslavljala umor kakor junško delo. Zaprtih pa je še nekaj drugih anarhistov. Porotna dvorana je jako majhna, zato se oglašajo iz inozemstva že sedaj za vstopnice.

* (Posledice Dreyfusove afere.) Kakor se poročila iz Pariza, povzroča Dreyfusova afera mnogo prepira in pretepa, v katerem je bilo nedavno 19 oseb nevarno ranjenih, 10 oseb pa je bilo zaprtih. Redarstvo je nabralo tudi blizu 500 klobukov, o katerih ni bilo mogoče zvedeti, čegavi da so. Nadalje so dobili okoli 600 strth očal in nanosnikov, 200 strganih površnikov ter 500 zlomljenih palic. Veliko je tudi število razbitih čaš in skledic v različnih kavarnah, kakor tudi število strganih zavratnikov, kravat in manšet.

* (V sodu ponesetila) V Skripu na otoku Braču je hotel 64letni težak Martić v svoji kleti, kjer je vrel mošt, pomešati novo vino v velikem sodu. Močni duh mošta pa ga je omamilo, da se je zvrnil na glavo in sod ter utonil. Ko je prišla žena možu na pomoč, je omamilo tudi njo in zadušila se je. Sinoči so našli očeta in mater že mrtva.

* (Svatje na kolesih.) V Kraljevem Gradcu se je peljal izdelovalci bicikljev, Kalkus s svojo nevesto s pričami, družicami ter sploh z velikim številom svatov na kolesih k poroki.

* (Iz kesanja v smrt.) Ivan Harmati je bil 15 let v gylajski ječi. Doma pa je ostala mlada,

lepa žena sama. Harmati je ljubil ženo, in tudi ona ga je ljubila, toda 15 let samevati ji je bilo preveč. Začela je intimno razmerje z nekim mladeničem. Ko pa bi se moral vrniti soprogo, jo je obšlo toliko kesanja nad lastno nezvestobo, da se je zastrupila.

* („Charleya teta“) Znana angleška burka, ki se igra z velikim vspehom po vsem svetu, je donesla avtorjema Brandomu Tomacu in Penlitu samo za prvo predstavlanja na Angleškem 128 000 funtov (fant — 12 gl.) V Ameriki pa sta dobila 18.000 funtov.

Darila:

Uredništvo našega lista je poslal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Anton Goslar, čitališki tajnik v Ptuj 7 kron, nabrane pri odhodnici davčnega pristava g. Blacana k vojakom mej njegovimi prijatelji v čitalnici. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 11. oktobra. „N. W. Tagblatt“ javlja v današnjem jutranjem listu, da je pravosodni minister vsem višjesodnim predsedništvom poslal ukaz, kateri je naperjen proti udeleževanju sodnikov pri političnih agitacijah. Ukaz pravi, da bi agitacija podkopala ugled sodnikov in zaupanje ljudstva v objektivnost pravosodja. S dnik nima pravice, se pridruževati gibanjem, kateri so v nasprotju z njegovim poklicem in ne sme izgubiti, kar mu je prav tako potrebno, kakor neodvisnost navzgor, namreč neodvisnost navzdol.

Dunaj 11. oktobra. Nagodbeni odsek ima v četrtek, dne 13. t. m., ob 7. uri zvečer svojo prvo sejo.

Dunaj 11. oktobra. Bareutherjev izstop iz nemškonskacionalne stranke je obudil precejšnjo pozornost. Stranka je takoj izdala komunique, v katerem indirektno zavrača mnenje, da so načelna nasprotstva glede taktike prouzročila Bareutherjev izstop, češ, ta je izstopil, ker se je klub pri zgolj informativnem glasovanju izrekel za to, naj se za sedaj v ohranitev soglasja z drugimi nemškimi strankami opusti obstrukcija zlasti tudi proti bud getnemu provizoriju.

Dunaj 11. oktobra. Uradni list prijavlja imenovanje žurnalističnega Emila Löbla podšefom uradne „Wiener Zeitung“. Löbl prevzame samostojno vodstvo „Wiener Abendpost“, katero postane politično glasilo.

Praga 11. oktobra. Nemški radikalci sklicujejo na nedeljo 23. oktobra shod. Poziv pravi, da se bo na shodu sodilo o najinfamnejšem kršenju prisega.

Praga 11. oktobra. V Mostu se je primeril oster spopad mej nemškimi liberalci in nacionalci. Schücker je moral bežati.

Budimpešta 11. oktobra. Danes dopoldne so imeli grof Thun, baron Banffy, dr. Kaizl in Lukacs konferenco, opoldne pa sta se srešila pododseka obeh kvotnih deputacij. Sodi se, da bodo jutrišnja pogajanja sploh zadnja in da se potem pogajanja radi kvote pretrgajo kot breuspešna.

Budimpešta 11. oktobra. Finančni minister dr. Kaizl je v pogovoru z urednikom lista „Budapesti Hirlap“ rekel, da urgira avstrijska vlada posvetovanje o nagodbi, ker hoče vedeti pri čem da je. Regulacija valute se lahko izvrši zase, ne v zvezi z nagodbo. Konference avstrijskih ministrov z ogerskimi imajo namen, določiti modus procedendi.

Zagreb 11. oktobra. Vojni zapovednik Bechtolsheim je premeščen v Prago, na nje govo mesto pride fcm. Mertl iz Jozefova na Češkem.

Berolin 11. oktobra. Oficijozni listi trde, da odstop nemškega poslanika pri Vatikanu, Bülowa, ne pomeni konflikta mej Nemčijo in Vatikanom, ker pride na Bülowo mesto drug poslanik. Bülow se je moral umakniti, ker nemških interesov ni dosti energično zastopal, kar se je posebno pokazalo s tem, da je papež priznal protektorat Francije nad vsemi kristijani v Orijentu, torej tudi nad nemškimi, kateri protektorat glede nemških kristijanov cesar Viljem zase reklamira.

Madrid 11. oktobra. Zadnji španski vojaki zapuste prihodnji teden Portoriko. Kubo zapuste zadnji šele meseca novembra.

London 11. oktobra. Iz Pekina se poroča, da je vlada zatrla vse kitajsko časopisje. Vsi uradniki, kateri so priporočali reforme, so bili odpuščeni. Cesarica je začela brezobzirno preganjati vse napredne elemente.

London 11. oktobra. V vseh pristanih se delajo nujne jako obsežne vojne priprave, katere se z ozirom na konflikt radi Tašode morejo smatrati kot priprave za vojno, dasi vsi oficijelni krogi zatrjujejo, da se ta konflikt iz lepa poravna.

Narodno-gospodarske stvari.

— Zavarovanje življenja. Znana zavarovalna družba določila je nedavno tega darilo za najboljši odgovor na vprašanje: Zakaj naj se življenje zavaruje? Darilo se je priznalo gosp. W. Jousenu v Cienemati. Dotični odgovor se glasi: Potreba zavarovanja življenja izvira iz dveh neovrznih razlogov. Nevarnostim glejmo z odprtimi očmi nasproti, da se jim ognemo, slabe nasledke onemogočimo. Življenje in omejevanje ni v naših, je v božjih rokah. Ker se ti razlogi ne dadó ovreči, sledi zaključek: da treba za življenje zavarovanja. Če priznaš, da ti preti velika nevarnost in veš za pomoč in zdravilo, potem čutiš gotovo tudi neko dolžnost. Čemu namu narodu je taka dolžnost del zdravega gospodarstva. Posamezniku je npravstvena naloga. Npravstna postava je zakon skrbni in previdnosti. Zabranjeno izkrcanje (kvarantena) ovira kugo. Poslanstvo je naloga, odvratanje vojske. Zavarovalnice proti ognju plačujejo škodo po ognju. Maj telesnim nevarnostmi je smrt največja. Druge nezgode so slučajne, le smrt je gotova, kateri ne uide nikdo. Ni le duša, da smrt gotovo pride, hujši je, da se ne ve, kdaj da pride. Čas smrti je neznan in se ne da zračunati. Velike važnosti je ono, kar zamore slabe posledke smrti ublažiti ali izboljšati. Čemu umre gospodar, razpade koristen stroj. Pridelovalna moč otrpne. V mnogih letih pridobljene spretnosti in skušnje so v nič. Kar je mož vstvaril, z umom ali pridobit z roko, izgubljeno je za posameznega, za rodobol in občinstvo. Kako naj se pa taka izguba nadomesti? Kako naj se gospodarska sila ohrani? Predno so zavarovalnice na življenje nastale, ni bilo takega nadomestila. Vsa izguba je bila gotova. Zljaj pa je mož smrti omejena. Vrednost moža, pridobitelja in oskrbitelja, se na mah z denarjem nadomesti. Kakor podaljšava umetnost zdravnika in moč zdravi življenje, istotako podaljšava zavarovanje, oskrbovanje. Zdravilom in zavarovalnicam gre z gospodarskega stališča jednako globoka zahvala človeštva.

Še drugo zlo je smrti sorodno in je polno bridkosti, zlo, ki zahteva celo prednost pred smrtjo, to je: starost v revščini in odvisnosti. Taka starost je smrt pri živem telesu, brez upanja, brez pomoči. Zavarovalnice dajo obrambo tudi proti taki nesreči z zagotovitvijo rednih dohodkov. Sadove dela v moški dobi ne vniči onemoglost ali slučajna zguba premoženja.

Zavarovanje življenja je brezdvomno modra ustanova in glede nesreč, katere odvrata, koristnejša od mnogih drugih.

Ta ustanova ni brez trdne podlage, ni morda zgolj ustajna. Ona sloni na tabelah, znamenih p mnogoletnem marnem prizadevanju. Tabele so plod metodičnega delovanja in računске znanosti. Ustanova ta za luži ne le hvaležnega priznanja, marveč tudi vse naše zaupanje. Ona zmagovito napreduje, bolj in bolj se širi. Leto za letom opazamo, kako se število zavarovanj za življenje množi, kako zavarovalnine iz izplačila silno naraščajo — brez ozira na politične premembe, gospodarske krize, dobre ali slabe letine i. d.

Najodličnejši zastopniki obrta in raznih slojev so zavarovanju življenja prijateljsko naklonjeni. Reči se sme, da ustanova zavarovanja v zavednih deželah nima nasprotnikov. Izvzetih je le malo, v dvanih slepim predsodkom. Zagovornice so neštene vdove, katere obvaruje zavarovanje revščine; sirote, ki zahvaljujejo hrano in odgojo zavarovalnicam; starčki, katerim se v mladosti prihranjeni novci dvojno vračajo. Ni je naredba, ki bi jednako zadostila srcu, vesti in pameti, kakor zavarovanje življenja. Njej gre odlični prostor v zgodovini človeškega napredka, označujočega gospodarski prevrat tega stoletja. Ljudje so zdaj bolj požrtvovalni. Ljubezan je previdnejša postala. Modro načelo, ki velja: „hrani sedaj za poznej“, se bolj in bolj priznava. Kdo bi ud govarjal resnici, da je ustanova zavarovanja k tem vspehom pripomogla? Zakonu logike se ni moč ustavljati.

Zavarovanje življenja je prednost posameznika. Obča pravica je za vsakerega, in vsakerega je potrebna. Zavarovanje je dolžnost napram človeški družbi, rodbini in sebi.

Kdo pa naj se zavaruje? Vsak mož, vsaka žena, kojih življenje ima za druge osebe realno vrednost ali jo utegne kdaj imeti.

Mej te spadajo tudi vsi oni, ki dlje časa žive, kakor zamorejo pridobivati. Potreba zavarovanja se razteguje v kolikor so človeške razmere spremenljive. Izjema so, pa le na videz, bogatini. Toda sreča je okrogla in steklo zdrobljivo. Zato naj nikdor ne zabi obvarovati se z gube in prikrajšanja. Tudi bogatin naj se zavaruje, da svoje imetje vzdrži.

Jedini, katerim zavarovanje ne velja, so lenobni ljudje. Ako oni izostanejo, lahko se jih bo pogrešalo. Njih niti ne vabimo.

Pozivljamo pa vse očete, ki služijo vsakdajni kruh za sé in svoje; pozivljamo matere gospodinje, kojih varčnost je iste vrednosti, kakor delo moža; pozivljamo mladega gospoda in soprogo, ki naj sedaj, ob dobrih dohodkih, gledata v prihodnost na dneve počitka; vsacega pozivljamo, kdor se čuti obvezanega proti sebi in drugim.

Zakon dolžnosti je nesprosljiv in nedopušča ugovora: „zđaj mi ne kaže!“

Za posameznika se ne glasi vprašanje „Se-li hočem zavarovati“, marveč „Je-li kak bišveni vzrok zoper zavarovanje?“ Kaj naj bi me dolžnosti zavarovanja oprostilo? Je-li tvoja sreča tako velika, tvoje bogastvo tako sigurno, da se ti ni ničesar bati? Ne! No, potem se ne brani. Notrajni čut se glasi in ti veš, da se ti je zavarovati. Tedaj zavaruj se takoj. Kdor to dolžnost odklada, zamudi. Kdor si je odgovornosti zvest, temu ne bo težko spolniti dolžnosti in žrtvovati, kar treba. **Fr. D.**

Ako se more uspeh kakega izdelka soditi po njega posnemkih, potem se mora reči o **Santal Midy**-ju, da ima velikanske vspehe. Zavrtki steklenic, prospekti, vse se posnema, a pri tem manjka glavno: čista esenca iz Mysora dobivanega sandeljevega lesa. Mladi ljudje naj torej zahtevajo kapsule samo z imenom „Midy“, ki jamči čistost izdelka. (11-2)

Izborna deluje

Tanno-Chinin tinktura za lase
okrepčuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga (386-32)

Lekarna M. Leustek, Ljubljana
Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu.
Telefon šte. 68.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 10. oktobra: Karol Jager, pleskarjev sin, 1 leto, Radeckega cesta št. 1, davica.

V deželni bolnici:

Dne 7. oktobra: Marija Benedičič, dekla, 62 let, ostarelost. — Matija Dejak, užitar, 62 let, jetika.

Dne 8. oktobra: Marjeta Bahar, strežnica, 58 let, rak v želodcu.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Oktober	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm v 24 urah
10.	9. zvečer	739,4	7,4	sl. vzhod	jasno	
11.	7. zjutraj	739,7	3,3	sr. jvzh.	jasno	0,0
	2. popol.	737,4	12,7	sr. svzh.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 9,1°, sa 2,3° pod normalom.

Dunajska borza

dne 11. oktobra 1898

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	05	
Avstrijska zlata renta	120	55	
Avstrijska krona renta 4%	101	50	
Ogerska zlata renta 4%	119	90	
Ogerska krona renta 4%	98	—	
Avstro-ogerske bančne delnice	902	—	
Kreditne delnice	351	75	
London vista	120	20	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	87 1/2	
50 mark	11	77	
50 frankov	9	53	
Italijanski bankovci	43	87 1/2	
C tr. cekini	5	67	

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž
Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetter na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc - Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Carib, Genevo Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen; Marijine vane, Heb. Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto iz Kečevje.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. zjutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov Plazja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve Curija, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lenc-Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabela. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabela. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabela. — **Proga iz Novoga mesta in Kečevja.** Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, zadnji samo ob nedeljah in praznikih v oktobra. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih v oktobra. (1044-81)

Pisar

z lepo in hitro pisavo se vzprejme pri odvjetniku **dr. Fr. Ster-u** v Ljubljani. (1588-2)

Trikot-perilo

za jesen in zimo ima za preprodajalca

Albert Matzner na Dunaji, I., Kohlmesseergasse 8.
Zavoje vsorcev, obsegajoče srajce, jopice, hlače za gospode, dame in otroke, v znesku 10-20 gld. proti povzetju ali dunajskim referencam. (1401-13)

Agenti

kakor tudi

privatne osebe

ki imajo znanstva, se takoj vzprejmejo za prevzete naročil na patentovane predmete. Visoka provizija ali stalno plačilo se garantuje. — Ponudbe vzprejema **F. Hamáček**, Praga 1184-II. (1494-7)

Na rip. portalis

cepljene trte

vrst: l. rizling, beli in črni burgundec, rulandec, zeleni silvanec, moslavina, bela in rdeča ranfolina, rumeni in damasc. muškatelec, beli, rdeči in nerezljani španjol, krajevina, plavec, bela rožica, kavščina, črna lipovšina, traminec, slankamenka
sto po 14 gld.

rip. portalis - bilje (1574-2)
sto po 2 gld.

dobé se pri **Antonu Ogorelcu**, nadežitelju pri **Sv. Barbari** v Halozah na Spodnjem Štajerskem.

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsobolju. Porabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa sta mi kašelj in prsobolj skoro prestala. Pošijite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in 2 zavoja čaja proti kašlju.

Z veselošpovanjem
V Divači, 19. oktobra 1897.

Vaš zahvalni
Jakob Suppan.

Trpotčev sok (Spitzwegerrich-Saft), ki tako izvrstno deluje proti kašlju, prsobolju, hripavosti, teškemu dihanju in proti starim boleznim, dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naj vsakdo pazi na zaščitni znak, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarnice, ki ima na steklenici sliko **Nikole Šubića Zrinjskega**, bana hrvatskega.

Cena steklenice trpotčevega soka s točnim navodilom 75 novč.

S trpotčevim sokom je dobro rabiti tudi gorski čaj proti kašlju.

Cena 1 zavoju gorskega čaja proti kašlju s točnim navodilom 35 novč.

Jedno in drugo pošilja se vsaki dan po poštnem povzetju. Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kišico priračuni 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Cenjeni gospod lekarničar!

Pred kratkim časom naročil sem pri Vas jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic; iste so meni in mojim znanceem tako dobro delovale, da se moram Vam na tem dobrem zdravilu najtopleje zahvaliti. Izvolite mi za moje znancee še tri steklenice po 80 novč. s poštnim povzetjem poslati.

Medruš, 26. maja 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanič.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem žilodnim boleznim, popravljajo prebavo, čistijo kri, okrepujejo želodec. Te kapljice ozdravijo vse bolezni želodca in črev, a dobi se dober tek.

Paziti je treba na zaščitni znak, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarnice, ki imajo na steklenici sliko **Nikole Šubića Zrinjskega**, bana hrvatskega.

Cena 1 stekl. krepilnih švedskih kapljic s točnim navodilom 80 novč.

Pošilja se vsaki dan s poštnim povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kišico priračuni 20 novč.

Lekarna k Zrinjskemu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Narocbe, ki iznašajo 5 gld. in več, se pošiljajo franko.

Zahvale.

Veselošpovani gospod!

Moja žena ležala je tri mesece valed trganja in kostiboli. Čtu je začela uporabljati Vaše „mazilo proti kostiboli“, vstala je tretji dan, danes pa hvale bodi Bogu, hodí. Zahvaljujoč se Vam za to izredno mazilo, ostajem

V Strmcu pri Stubici, dne 22. aprila 1898.

sluga pokoren

Bartol Lisički.

Mazilo proti kostiboli (Fluid) je jako dobro zdravilo proti trganju in kulanju v kosteh, revmatizmu, bolečinam v kričah, proti prehlajenju pri prepihu i. t. d. Mazilo ojači izmučene žile, ter krepi starce, kateri trpé na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora biti previdena z zaščitnim znakom, to je s sliko **Nikole Šubića Zrinjskega**, bana hrvatskega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarnice, ki nosi ta zaščitni znak.

Cena jedni steklenici mazila proti kostiboli s točnim navodilom 75 novč.

Vsaki dan se razpošilja s poštnim povzetjem.

Kdor denar naprej pošlje, naj za vožni list in kišico priračuni 20 novč. (1583-2)

Lekarna k Zrinjskemu

H. BRODJOVIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Lepo stanovanje in prodajalnica

se odda za november v hiši šte. 8 na Kongresnem trgu.
Več se izve v konditoriji **Kirblich.** (1554-3)

Rajko Luckmann
Ana Luckmann rojena **Schmidt**
— poročena. — (1590)
Ljubljana, dne 10. oktobra 1898.

Splošno kreditno društvo

v Ljubljani, Dvorni trg št. 3

sprejema in izplačuje hranilne vloge vsak dan, obresti 4 1/2% polmesečno ali 4% od dneva vložitve do dneva vzdige.

V tekočem računu (Giro-konto) se računajo obresti od dneva vložitve do dneva vzdige za zđaj po 3 1/2%.

Rentni davek plača društvo samo.

Posojila in kredit v vsaki obliki, obresti so po 5 1/2% in po 5%, brez vsakih stroškov ali prispevkov.

Poštno-hranilnične položnice in pojasnila brezplačno v pisarni ali po pošti. (1565-4)

Uradne ure od 9.—12. dopoldne in od 3.—5. ure popoldne.